

«ՍԳԿԿ» ԻԿ Կարգապահական հանձնաժողով

/Արմեն Խաչատրյանի կողմից վարքագծի վերաբերյալ կանոնների հնարավոր խախտման դեպքում կարգապահական վարույթ հարուցելու ընթացքում կատարված քննության արդյունքների մասին/

ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հանձնաժողովը, մասնակցությամբ՝ հանձնաժողովի նախագահ՝ Արման Սարգսյանի, հանձնաժողովի անդամներ՝ Լուսինե Սարգսյանի և Հարություն Գևորգյանի, ուսումնասիրելով Արմեն Խաչատրյանի /այսուհետ նաև՝ Կառավարիչ/ նկատմամբ կարգապահական վարույթ հարուցելու վերաբերյալ «Յունիբանկ» ԲԲԸ-ի /այսուհետ նաև՝ Դիմումատու/ կողմից «ՍԳԿԿ» ԻԿ-ի տնօրեն Ա. Ելինյանին ուղղված դիմումը, եկավ այն եզրակացության, որ «Սնանկության մասին» ՀՀ օրենքի 27.3 հոդվածի 1-ին մասի «3»-րդ ենթակետի և նույն հոդվածի 3-րդ մասի 1-ին և 2-րդ մասերով սահմանված նորմերով Կառավարչի նկատմամբ պետք է հարուցվի կարգապահական վարույթ: Կառավարիչի կողմից վարքագծի վերաբերյալ կանոնների հնարավոր խախտումը պարզելու նպատակով 13.02.2026 և 04.05.2026 թվականներին նշանակվել են կարգապահական հանձնաժողովի նիստեր:

Ըստ Դիմումատուի կողմից ներկայացված դիմումի՝ ՀՀ սնանկության դատարանի վարույթում գտնվող թիվ ՍՆԴ/3829/04/24. սնանկության գործով Ա/2 Նորայր Արտաշեսի Վարդանյանը ճանաչվել է սնանկ: Նշված գործով դատարանի կողմից հաստատվել է «Յունիբանկ» ԲԲԸ երաշխավորությամբ ապահովված պահանջը: Սնանկության գործով կառավարչի կողմից ներկայացվել է ծանուցում՝ սնանկության գործն ավարտելու վերաբերյալ, և Բանկի կողմից ներկայացվել է համապատասխան առարկություն, քանի որ Կառավարչի գործողություններն ամբողջությամբ և պատշաճ կատարված չեն եղել, մասնավորապես համապատասխան միջոցներ չեն ձեռնարկվել Կառավարչի կողմից երաշխավորից գումար բռնագանձելու ուղղությամբ: Ըստ Դիմումատուի՝ Կառավարչի կողմից դատարան է ներկայացվել դիրքորոշում, իբրև վերջինիս գործողությունները սպառված են:

Այնուհետև՝ «Յունիբանկ» ԲԲԸ կողմից դիրքորոշում է ներկայացվել դատարանին և Կառավարչին հայտնելով, որ ՀՀ վճռաբեկ դատարանն իր ԵՄԴ/0049/04/15 որոշմամբ արտահայտել է իր դիրքորոշումը, մասնավորապես նշելով, որ օրենսդիրը չի բացառում, որ երաշխավորության հիմքով ապահովված պահանջատիրոջ պահանջները կարող են բավարարվել երաշխավորի գույքի իրացման արդյունքում, ուստի սնանկության գործով կառավարիչը երաշխավորության հիմքով ապահովված պահանջատիրոջ պահանջները բավարարելու համար կարող է հայցով դիմել դատարան՝ երաշխավորի գույքի հաշվին ապահովված պահանջատիրոջ պահանջները բավարարելու համար: Հակառակ դեպքում, ստացվում է, որ օրենսդիրը երաշխավորության հիմքով նախատեսելով պարտատիրոջ պահանջների ապահովված լինելը, սակայն չի նախատեսում նույն հիմքով ապահովված պահանջատիրոջ պահանջների բավարարման ընթացակարգ: Դիմումատուն իր դիմումով նշել է, որ Կառավարչին տեղեկացվել է, որ համապատասխան գործողությունները չկատարելը պարտատիրոջ համար կհամարվի անգործություն և միջնորդություն կներկայացվի համապատասխան մարմնին կառավարչի գործողությունները/անգործությունը վիճարկելու մասին: Այնուամենայնիվ, սնանկության գործով կառավարիչ Արմեն Հրանտի Խաչատրյանի կողմից ներկայացվել է գրություն Բանկի պահանջը չկատարելու վերաբերյալ:

Նման պայմաններում Դիմումատուն գտնում է, որ սնանկության գործով կառավարչի գործողություններն անօրինական են, քանի որ Բանկի պահանջը գրանցելով երաշխավորությամբ ապահովված պահանջ՝ Կառավարիչը կանխամտածված չի կատարում օրենքով թույլատրելի իր

իրավունքերը երաշխավորի նկատմամբ բռնազանձման գործընթաց սկսելու ուղղությամբ՝ դրանով իսկ էական վնաս պատճառելով պարտատիրոջը:

Դիմումատուն իր դիմումով միաժամանակ նշել է, որ Կառավարչի կողմից ներկայացվել է ՀՀ վճռաբեկ դատարանի թիվ ԵԿԴ/2818/02/09 որոշումը, որի վերաբերյալ հետագայում ՀՀ վճռաբեկ դատարանը հայտնել է այլ դիրքորոշում՝ ըստ էության փոխելով նախկինում արտահայտած իր դիրքորոշումը:

Նման պայմաններում Դիմումատուն գտնում է, որ սնանկության գործով կառավարիչը պարտավոր է կատարել օրենքով չարգելված բոլոր գործողությունները՝ պարտապանի պարտավորությունները մարելու համար: Դիմումատուն իր դիմումով մատնանշել է «Սնանկության մասին» ՀՀ օրենքի 27.2-րդ հոդվածի՝ 1-ի մասի՝ 27.3 հոդվածի 1-ին մասի պահանջները և հայտնել է, որ կառավարչի կողմից ցուցաբերած ակնհայտ անգործությունը հիմք է վերջինիս նկատմամբ կարգապահական վարույթ հարուցելու և համապատասխան կարգապահական տույժի ենթարկելու համար: Ելնելով իր կողմից նշված հանգամանքներից՝ Դիմումատուն խնդրել է ներկայացված դիմումի հիման վրա սնանկության գործով կառավարիչ Արմեն Հրանտի Խաչատրյանի նկատմամբ հարուցել կարգապահական վարույթ:

Կարգապահական հանձնաժողովի գործունեության և սնանկության գործով կառավարչի նկատմամբ կարգապահական վարույթի իրականացման կարգի 3.4 կետի հիմքով՝ Արմեն Խաչատրյանին պարտավորեցվել է մինչև նիստի օրվա նախորդող երեք օրը հանձնաժողովին ներկայացնել դիմումի դեմ բերված գրավոր առարկությունները, բացատրությունները կամ այդպիսին չլինելու դեպքում կարգապահական խախտումը վերացնելու համար ժամկետ սահմանելու մասին դիմում, ինչի կապակցությամբ Կառավարչի կողմից ներկայացվել է առարկություն այն մասին, որ ինքը 16.09.2025 թվականին ՍնԴ/3829/04/24 գործով, ի պատասխան «Յունիքանկ» ԲԲԸ-ի առարկության /գործը ավարտելու վերաբերյալ/, ՀՀ սնանկության դատարանին հայտնել է, որ հայցով չի դիմելու երաշխավորների դեմ, քանի որ առկա է ՀՀ վճռաբեկ դատարանի նախադեպային թիվ ԵԿԴ/2818/02/09 որոշումը:

Կառավարիչը առարկությամբ հայտնել է, որ ՀՀ վճռաբեկ դատարանը նշված որոշմամբ նշել է հետևյալը. «Վերոնշյալ փաստերից հետևում է, որ Արմեն Մկրտչյանի (հանդիսացել է Երաշխավոր, ավելացում կառավարչի կողմից) հանդեպ պարտատեր է Բանկը, որին էլ պատկանում է պահանջի իրավունքը, իսկ ընկերությունը (հանդիսացել է Պարտապան, ավելացում կառավարչի կողմից) տվյալ պարագայում պարտատեր չէ, հետևաբար ընկերության կառավարչի պահանջը՝ Արմեն Մկրտչյանից հոգուտ ընկերության գումար բռնազանձելու մասին անհիմն է»:

Կառավարիչը իր դիմումով նշել է, որ թիվ ՍնԴ/3829/04/24 սնանկության գործով պարտապան՝ Նորայր Վարդանյանի պարտավորության դիմաց երաշխավորներ են հանդիսանում Օնիկ Հայկի Արսենյանը եւ Լիլիթ Արտաշեսի Վարդանյանը և նշված անձանց ծանուցումները պատշաճ կատարված են: Ըստ «Յունիքանկ» ԲԲԸ-ի՝ Կառավարիչը պետք է հայցադիմում ներկայացնի երաշխավորների դեմ, որը Կառավարիչը հրաժարվել է կատարել: Կառավարիչը իր դիմումով նշել է, որ «Յունիքանկ» ԲԲԸ-ի աշխատակիցը հեռախոսով կառավարչին ասել է հետևյալը՝ «մեր ասածը չես անում դրա համար էլ քեզ (այսինքն կառավարչին) չենք առաջադրում որպես կառավարիչ, որին կառավարիչը պատասխանել է «հենց դրա դեմ պայքարում եմ, որ պարտատերերը իրավունք չունենան կառավարիչ առաջադրելու և որպեսզի այդ թվում նման անհիմն պահանջներ չկարողանան պարտադրել կառավարչի»:

Կառավարիչը իր առարկությամբ մեջբերել է դիմումի մեջ «Յունիքանկ» ԲԲԸ-ի հետևյալ միտքը, այն է՝ «Միաժամանակ, վերջինիս կողմից ներկայացվում է ՀՀ վճռաբեկ դատարանի թիվ ԵԿԴ/2818/02/09 որոշումը, որի վերաբերյալ հետագայում ՀՀ վճռաբեկ դատարանը հայտնել է այլ դիրքորոշում՝ ըստ էության փոխելով նախկինում արտահայտած իր դիրքորոշումը»:

Տվյալ մտքի վերաբերյալ Կառավարիչը մատնանշել է թիվ ԵՄԴ/0049/04/15 սնանկության գործը, որով քննվել է այն հանգամանքը, թե արդյո՞ք հիմնավոր են պարտատերերի դիմումները

երաշխավորների դեմ, որպեսզի վերջիններս ճանաչվեն սնանկ: Կառավարիչը նշել է, որ ՀՀ վճռաբեկ դատարանը հանգել է այն եզրակացության, որ նման պահանջը անհիմն է: Տվյալ գործով ՀՀ վճռաբեկ դատարանը միտքը արտահայտել է հայցի առարկայից դուրս և այն արձանագրել է իրավունքի տեսքով, այն է՝ «Ուստի վճռաբեկ դատարանը գտնում է, որ սնանկության գործով կառավարիչը որպես սնանկության վարույթում պարտապանի և պարտատերերի շահերի հավասարակշռությունն ապահովող հիմնական անձ, երաշխավորության հիմքով ապահովված պահանջատիրոջ պահանջները բավարարելու համար կարող է հայցով դիմել դատարան երաշխավորի դեմ՝ ստացված գումարն ուղղելով ապահովված պահանջատիրոջ պահանջների բավարարմանը»: Կառավարիչը նշել է նաև, որ հայցի ներկայացման իրավունքը դեռ չի նշանակում դրա հիմնավոր լինելը, իսկ ԵԿԴ/2818/02/09 գործով ՀՀ վճռաբեկ դատարանի վերլուծությունը վերաբերում է հենց նման պահանջի անհիմն լինելուն:

Կառավարիչը իր առարկությամբ հայտնել է, որ թիվ ԵՄԴ/0049/04/15 սնանկության գործով ՀՀ վճռաբեկ դատարանի որոշումը երաշխավորից գումար բռնագանձելու առումով չի կարելի համարել իրավունքի զարգացման և դիրքորոշման փոփոխման տեսանկյունից, այն պարզ պատճառով, որ անդրադարձ չկա ԵԿԴ/2818/02/09 որոշմանը կամ ընդհանրապես նախկինում արտահայտած մտքին: Տվյալ դեպքում ԵՄԴ/0049/04/15 և ԵԿԴ/2818/02/09 գործերով արտահայտած տարբերվող դիրքորոշումներին պետք է գնահատական տրվի «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» ՀՀ օրենքի 40-րդ հոդվածի 1 մասի 3-րդ կետի հիմքով: Կառավարչի առարկությամբ հայտնել է, որ թիվ ԵՄԴ/0049/04/15 սնանկության գործով, համաձայն ՀՀ վճռաբեկ դատարանի որոշման, երաշխավորի դեմ հայց ներկայացնելու իրավունք ունի նաև Պարտատերը:

Կառավարիչը ներկայացված առարկությամբ խնդրել է մերժել «Յունիբանկ» ԲԲԸ-ի դիմումը որպես ակնհայտ անհիմն դիմում:

Կարգապահական հանձնաժողովը, անդրադառնալով ինչպես ներկայացված դիմումին, այնպես էլ դիմումի դեմ բերված առարկությանը, գտնում է, որ հանձնաժողովը կարող է անդրադառնալ դիմումում նշված միայն այն հանգամանքներին, որոնք ապացուցվում են Դիմումատուի և Կառավարչի կողմից ներկայացված փաստաթղթերով, դիմումներով և ապացույցներով:

Նախ հանձնաժողովը անդրադառնալով բանկի կողմից ներկայացված դիմումում արտացոլված այն մտքին, որ «*այնուամենայնիվ, սնանկության գործով կառավարիչ Արմեն Հրանտի Խաչատրյանի կողմից ներկայացվել է գրություն բանկի պահանջը չկատարելու վերաբերյալ*», հայտնում է իր անհամաձայնությունը նշված հարցի կապակցությամբ, քանի որ կառավարիչը գործում է ոչ թե բանկի կողմից ներկայացված պահանջով, այլ կառավարիչը գործում է միմիայն օրենքով և իրավական ակտերի նորմերով նախատեսված պահանջների հիման վրա և դեռ ավելին՝ եթե կառավարիչը գործեր բանկ կամ ցանկացած պարտատիրոջ պահանջով, ապա նման պայմաններում կառաջանան կառավարչի կողմնապահության և նրան կարգապահական տույժ նշանակելու, ինչպես նաև դատարանի կողմից կառավարչին կառավարչի պաշտոնից ազատելու հարցերը: Նման պայմաններում հանձնաժողովը գտնում է, որ կառավարչի կողմից բանկի պահանջի մերժումը միանգամայն իրավաչափ է:

Միաժամանակ հարկ է նշել, որ հանձնաժողովը չի անդրադառնում Կառավարչի կողմից իր առարկության մեջ նշված հեռախոսագրույցին, քանի որ նշված հանգամանքը չունի հիմնավորում, և այն քննության առարկա դարձվել չի կարող:

Հանձնաժողովը, անդրադառնալով Դիմումատուի կողմից ներկայացված դիմումում նշված այն հանգամանքին, որ Կառավարիչը ըստ էության ուղղակիորեն պարտավոր է հայցադիմում ներկայացնել երաշխավորների դեմ, գտնում է, որ «Սնանկության մասին» ՀՀ օրենքը նախատեսում է սնանկության գործընթացի անցկացման ժամանակ ապահովված պարտատիրոջ կողմից իր պահանջը որպես ապահովված գրանցելու կանոնը, այդ թվում նաև՝ պահանջը երաշխավորությամբ ապահովված գրանցելու հնարավորությունը: Բնականաբար նման պայմաններում ապահովված

պարտատերը, գրանցելով իր պահանջը սնանկության վարույթում, ակնկալում է իր պահանջի բավարարման համար նախատեսված բոլոր գործողությունները, քանի որ պարտքի տրամադրման ժամանակ պարտատերը ձեռնարկում է օրենքով նախատեսված միջոցներ, ապահովվելու համար հետագայում իր պարտքի ստացումը, մասնավորապես՝ գրավ, այդ թվում նաև՝ երրորդ անձանց պատկանող գույքի գրավադրում, երաշխավորություն և այլն: Նման պայմաններում պահանջատերը օրենքի կիրառմամբ ապահովված է համարվում, հետագայում իր պահանջի բավարարման մասով և անձի սնանկության դեպքում պահանջատերը իր ապահովված պահանջը ներկայացնում է դատարան՝ այն ամբողջ ծավալով բավարարելու նպատակով: Հավելենք նաև, որ պահանջի հետ մեկտեղ պահանջատերը ներկայացնում է երաշխավորության պայմանագրեր, իսկ «Սնանկության մասին» ՀՀ օրենքի 43-րդ հոդվածի և ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 225.1 հոդվածի հիմքով՝ պարտատերը կարող է գրանցել իր պահանջը որպես ապահովված միայն երաշխավորության պայմանագրի հիման վրա: Նման պայմաններում ապահովված պարտատերը ակնկալում է ապահովված իրավունք ունեցող պարտատիրոջ ապահովված իրավունքի առարկայի օգտագործումը:

Հանձնաժողովը արձանագրում է նաև այն հանգամանքը, որ սնանկության գործընթացի անցկացման ժամանակ սնանկության գործով կառավարիչը գործում է օրենքով նախատեսված նորմերով, ինչպես նաև սահմանված պահանջներով /ՀՀ վճռաբեկ դատարանի նախադեպային որոշումներ/:

Իսկ ինչպես հայտնի է, դատական պրակտիկայում առկա են տարբեր մեկնաբանություններ ունեցող դատական ակտեր, որոնցով մերժվում կամ նույնիսկ վարույթ չեն ընդունվում երաշխավորի դեմ ներկայացված հայցադիմումները և առկա են նաև այնպիսի դատական ակտեր, որոնցով բավարարվում են երաշխավորի դեմ ներկայացված հայցադիմումները: Նշված լույսի ներքո պետք է արձանագրել, որ առկա են նաև ՀՀ վճռաբեկ դատարանի նախադեպային որոշումներ, որոնք նշված հարցի շուրջ արտահայտել են տարբեր մեկնաբանություններ: Այսինքն՝ ինչպես սնանկության գործով կառավարիչների, այնպես էլ դատական պրակտիկայում չկա այնպիսի հստակ դիրքորոշում, որով կառավարիչը կարող է կողմնորոշվել և իրականացնել իր գործողությունները նման հայցադիմումների ներկայացման դեպքում: Հավելենք նաև, որ ՀՀ վճռաբեկ դատարանի նախադեպային որոշումները, ըստ «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» ՀՀ օրենքի 2-րդ հոդվածի բովանդակության, համարվում են որպես անհատական իրավական ակտեր, որոնք առաջացնում են իրավական հետևանքներ նրանում նշված անձանց նկատմամբ, ընդ որում՝ այդ որոշմամբ ոչ միայն կողմերն են հանդիսանում որպես փաստական և իրավական հետևանք առաջացնող կողմեր, այլ նաև դատարաններն են հանդիսանում որպես այդ որոշումների հիմքով դատական ակտ կայացնող մարմին, որի համար ՀՀ վճռաբեկ դատարանի կողմից կայացված նախադեպային որոշումները պարտադիր են:

Հանձնաժողովը անդրադառնում է այս մեկնաբանություններին զուտ այն տրամաբանության ներքո, որ կառավարիչը, ինչպես հայտնի է, սնանկության գործընթացի անցկացման ժամանակ գործում է իր պատասխանատվությամբ՝ անկախ պարտատերերի ցանկություններից, և նման իրարամերժ մեկնաբանությունների ներքո ստացվում է այնպես, որ կառավարչի ընտրությամբ է իրականացվում հայցադիմում ներկայացնել կամ չներկայացնելը: Նշվածին պետք է հավելել նաև, որ տարբեր մեկնաբանությունների հիմքով կայացված ակտերի հիմքով կառավարիչը կարող է ենթարկվել գումարային պատասխանատվության, որը բնականաբար չի կարող զանձվել պարտապանի կամ պարտատիրոջ հաշվին:

Հանձնաժողովը արձանագրում է, որ հանձնաժողովի կողմից կառավարչին տույժի ենթարկելը կամ չենթարկելը չի կարող լինել ինքնանպատակ, և հանձնաժողովը պետք է անդրադառնա կառավարչի կողմից կատարված այնպիսի քայլերին, որոնք հստակ ամրագրված են օրենքով, իրավական կամ դատական ակտերով: Այսինքն՝ հանձնաժողովը կարող է տույժի ենթարկել

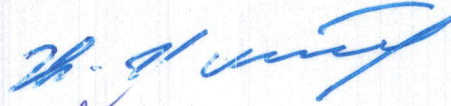
կառավարչին միայն այն դեպքում, երբ ապացուցված կլինի, որ հստակ որևիցե մի նորմով կառավարիչը կարող էր և պետք է կատարեր այդ գործողությունները:

Հաշվի առնելով սույն եզրակացության մեջ նշված փաստարկները և հիմք ընդունելով «Սնանկության մասին» ՀՀ օրենքի 27.4 հոդվածի 1-ին մասի 1-ին ենթակետի պահանջները հանձնաժողովը.

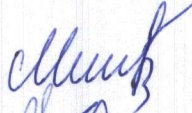
ՈՐՈՇԵՑ

«Յունիբանկ» ԲԲԸ-ի դիմումի հիման վրա սնանկության գործերով կառավարիչ Արմեն Խաչատրյանի նկատմամբ հարուցված կարգապահական վարույթը կարճել:

Ա.Սարգսյան

Լ.Սարգսյան

Հ.Գևորգյան

